

Tutkimushallinnon tietovirtojen ja tutkimustietovarannon ohjausryhmä

Aika: maanantai 4.12.2023 klo 13-15

Paikka: Zoom-etäkokoushuone

Kutsutut:

- Jukka Haapamäki, opetus- ja kulttuuriministeriö, puheenjohtaja
- ~~Petri Karonen, Tieteellisten seuran valtuuskunta~~
- Tuula Hämäläinen, Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy
- Marko Peura, Helsingin yliopisto
- Nina Hyvönen, Kansalliskirjasto, *poistui klo 14.00 kohdan 4. käsittelyn aikana*
- Tiina Järvinen, Maanpuolustuskorkeakoulu
- Mira Juppi, Savonia ammattikorkeakoulu
- Pekka Karhula, Helsingin yliopisto
- Timo Taskinen, Jyväskylän yliopisto
- Aila Louhelainen, Oulun yliopisto
- Anssi Mälkki, Helsingin yliopisto
- ~~Johanna Moisio, Tieteentekijöiden liitto~~
- Petri Mäntysaari, Hanken Svenska handelshögskolan
- Susanna Nykyri, Tampereen yliopisto
- Soile Ollila, Business Finland
- Jussi-Pekka Pispala, Tampereen yliopisto
- Jaakko Riihimäki, Suomen ammattikorkeakoulujen tietohallintojohtajien Aapa-verkosto
- ~~Mari Riipinen, Turun yliopisto~~
- Tomi Rosti, Itä-Suomen yliopisto
- Anne-Marie Tuikka, Turun ammattikorkeakoulu
- Kalle-Antti Suominen, Turun yliopisto, *poistui klo 14.11. kohdan 4. käsittelyn aikana*
- ~~Liisa Suvikumpu, Säätöt ja rahastot ry~~
- ~~Otto Auranen, Suomen Akatemia~~; Anu Nuutinen, Suomen Akatemia
- ~~Hanna-Mari Puuska, CSC-Tieteen tietotekniikan keskus Oy, sihteeri~~
- Walter Rydman, CSC-Tieteen tietotekniikan keskus Oy

Vierailijat:

- Joonas Nikkanen, CSC-Tieteen tietotekniikan keskus Oy
- Laura Himanen, CSC-Tieteen tietotekniikan keskus Oy

Kokouksen päätökset:

- I. **Ohjausryhmän toiminnan kehittamisestä ja tutkimustietovarannon visiotyöstä päätettiin, että edetään liitteen 4 mukaisesti: tutkimustietovarannon kehittämisen ohjaamisen osalta kokousten**

teemat valitaan vision päätehtävistä perustuen teknisen kehittämisen tilanteeseen ja ohjausryhmän sisällölliseen priorisointiin. Lisäksi asialistan rakennetta kehitetään liitteessä 4 esitetyn mukaisesti.

- II. Tutkimustietovarannon vaikuttavuuden seurannan osalta tarkastellaan vuonna 2024 eri tietokokonaisuuksia ja mietitään mahdollisia jatkotoimenpiteitä saatujen tietojen perusteella.**

Asiat

1. Kokouksen avaus ja työjärjestyksen hyväksyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 13. Puheenjohtajan ehdotuksesta käsiteltiin muutokset ohjausryhmän jäsenistössä asialistan 2. kohtana

2. Ohjausryhmän jäsenistön muutokset

- FinnARMAn Korkeakoulujohdon strateginen tuki ja tutkimuspoliittinen valmistelu -työryhmän edustajana Mari Riipisen tilalla jatkossa Ella Bingham, Aalto-yliopisto (ei paikalla tässä kokouksessa).
- Suomen ammattikorkeakoulujen tietohallintojohtajien AAPA-verkoston edustajana Jaakko Riihimaan tilalla jatkossa Ari Rouvari (ei paikalla tässä kokouksessa).
- Joonas Nikkanen (CSC) jää vanhempainvapaalle elokuun 2024 alkuun saakka. Hänen tehtäviään ohjausryhmän kokousvalmistelussa sijaistaa Laura Himanen ja Sonja Sipponen.

3. Edellisen kokouksen pöytäkirja [Liite 1](#)

Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja sillä lisäyksellä, että Susanna Nykyrin tilalla kokouksessa oli Turkka Näppilä.

4. Tiedejatutkimus.fi-portaalin kehityksen ajankohtaiset (Nikkanen) [Liite 2](#)

Nikkanen esitteli liitteen 2 mukaisesti.

Keskusteltiin siitä, onko jatkossa mahdollista, että eurooppalainen identiteetinhallinta (eIDAS2) olisi tunnistautumisvaihtoehto tutkimustietovarannossa. Tämä tarjoaisi mahdollisuuden ulkomaalaisten tutkijoiden vahvaan tunnistautumiseen Tutkijan tiedot -palveluun, joten tämän kehitystä tulee seurata ja käyttöönottoa harkita mikäli se tulee mahdolliseksi. Mikäli eIDAS olisi jatkossa tunnistautumisvaihtoehto, tulee mietittäväksi se, kuka palveluun voi luoda profiilin, ja onko sitä tarvetta rajata.

5. Tilannekatsaus kansainväliseen kehitykseen tutkimustiedon hallinnassa (Nikkanen) [Liite 3](#)

Nikkanen esitteli kansainvälisiä aloitteita ja verkostoja, joissa tutkimustietovaranto on mukana liitteen 3 mukaisesti.

Käytiin keskustelua siitä, miten voitaisiin parhaiten tuoda kansainvälisen yhteistyön hyötyjä kansalliselle tasolle sekä organisaatioille. Nähtiin, että muun muassa erilaisten allianssien kautta pystytään hyvin levittämään tietoa myös organisaatioihin. Lisäksi konkreettiset työpajat tietyn teeman ympärillä koettiin hyödyllisiksi.

6. Ohjausryhmän toiminnan kehittäminen ja tutkimustietovarannon visiotyö (Himanen) [Liite 4](#)

Himanen esitteli asian liitteen 4 mukaisesti. Tavoitteena kehittää ohjausryhmän toimintaa siten, että kokoukset olisivat tiiviimmin yhteydessä keväällä 2023 julkaistuun tutkimustietovarannon visioon. Ohjausryhmän jäsenet näkivät ajatuksen kannatettavana, esiin kuitenkin nostettiin se, että ohjausryhmätyöskentelyn kehittäminen esitettyyn suuntaan vaatii enemmän sekä valmistelulta että ohjausryhmän jäseniltä.

Lisäksi on pohdittava tarkkaan miten vuoden teemoitus suunnitellaan, jotta se toimisi mahdollisimman hyvin tekemisen tukena. Tässä ohjausryhmän sisällöllinen priorisointi sekä teknistä kehittämistä ohjaava TTV tiekartta ovat tärkeässä roolissa. On myös mahdollista, ettei jokaisen pääteeman käsittely ole tarkoituksenmukaista yhden vuoden aikana, mikäli osassa teemoista on enemmän kehittämispainetta kuin toisissa.

Seuraava vaihe ohjausryhmätyöskentelyn kehittämisessä on vuoden 2024 kehittämistoimien priorisointi siinä määrin kuin se tekniset reunaehdot huomioon ottaen on mahdollista.

Ohjausryhmä päätti, että jatkossa tutkimustietovarannon kehittämisen ohjaamisen osalta kokousten teemat valitaan vision päätehtävistä perustuen teknisen kehittämisen tilanteeseen ja ohjausryhmän sisällölliseen priorisointiin. Lisäksi asialistan rakennetta kehitetään liitteessä 4 esitetyn mukaisesti.

7. Tutkimustietovarannon vaikuttavuuden seuranta (Nikkanen) [Liite 5](#)

Nikkanen esitteli asian liitteen 5 mukaisesti.

Esityksen otsikossa käytetty sana 'vaikuttavuus' nähtiin osin ongelmallisena, on mietittävä mitä on tarkoitus seurata, vaikuttavuutta vai merkitystä. Lisäksi on otettava huomioon, että tutkimustietovarannon seuranta tulee tehdä myös palvelun toimivuuden näkökulmasta. Ohjausryhmä näki tarpeelliseksi, että sekä palvelun toimivuudesta että merkityksestä (vaikuttavuudesta) tuotetaan analytiikkaa, tässä vaiheessa jopa siinä mielessä, että katsotaan ensin mitä pystytään tuottamaan ja sitten arvioidaan sen hyödyllisyyttä. Erityisen hyödyllisenä nähtiin johonkin vertailukohtaan suhteutettujen tietojen tuottaminen ainakin kertaalleen, jotta jatkossa voitaisiin tehdä valistuneempia päätöksiä sen

suhteen mitä analytiikkaa tarvitaan. On myös otettava huomioon, että portaali on laaja kokonaisuus, ja eri tietokokonaisuuksilla on erilaisia käyttötarkoituksia, joten tästä näkökulmasta eri tietokokonaisuuksien käyttötietoja olisi hyödyllistä kerätä.

Ohjausryhmä päätti, että tutkimustietovarannon vaikuttavuuden seurannan osalta tarkastellaan vuonna 2024 eri tietokokonaisuuksia ja mietitään mahdollisia jatkotoimenpiteitä saatujen tietojen perusteella.

8. Tiedoksi

- a. OpenAI:En pyyntö käyttää tutkimustietovarannon rajapintaa
 - i. Siirretään seuraavaan kokoukseen. Asian käsittely on vielä kesken ministeriössä.
- b. Tutkimustoimijuus: *ei tulkintapyyntöjä*
- c. Rajapinnan käyttäjät:
 - i. *Tampereen korkeakoulusäätiö sr (Tampereen yliopisto & Tampereen ammattikorkeakoulu) hyödyntää tutkimustietovarannon rajapintaa*
- d. Tiedoksi Tutkijan tiedot -palvelusta julkaistut ohjevideot:
 - i. https://video.csc.fi/media/t/0_zl4fi89o (informatiivinen video)
 - ii. https://video.csc.fi/media/t/0_18iztmaf (palvelun käyttö)
- e. Ensi kevään kokousajat.
 - i. 24.1. klo 13–16 (lähikokous)
 - ii. 22.3. klo 9-11 (etäkokous)
 - iii. 21.5. klo 14–16 (etäkokous)

9. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.